

**Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți
Facultatea de Științe ale Educației, Psihologie și Arte
Catedra de psihologie**

**CURRICULUM
la unitatea de curs**

Asistența psihologică a victimilor traficului de ființe umane

(denumirea unității de curs)

Ciclul I - studii superioare de licență

Codul și denumirea domeniului general de studii: 031 Științe sociale și comportamentale

Codul și denumirea specialității: 0313.1 Psihologie

Forma de învățământ: Învățământ cu frecvență

Autor:

lect.univ., Lilia Nacai

(titlu didactic, titlu științific Prenume NUME)

(semnătura)

BALȚI, 2018

Discutat și aprobat la ședința Catedrei de psihologie

Procesul-verbal nr. 11 din 30.05.2018

Șefa Catedrei de psihologie _____

(semnătura)

Conf.univ., dr., Silvia Briceag

(titlu didactic, titlu științific Prenume NUME)

Discutat și aprobat la ședința Consiliului Facultății de Științe ale Educației, Psihologie și Arte,

Procesul-verbal nr. 8 din 28.06.2018

Decanul Facultății de Științe ale Educației, Psihologie și Arte

_____ Conf.univ., dr., Lora Ciobanu

(semnătura)

(titlu didactic, titlu științific Prenume NUME)

1. Informații de identificare a cursului

Facultatea de Științe ale Educației, Psihologie și Arte

Catedra de psihologie

Domeniul general de studii: 031 Științe sociale și comportamentale

Domeniul de formare profesională la ciclul I: Psihologie

Denumirea specialității / programului de master: Psihologie

Administrarea unității de curs: Asistența psihologică a victimilor traficului de ființe umane
(denumirea unității de curs)

Codul unității de curs / modulului	Credite ECTS	Total ore	Repartizarea Orelor				Forma de evaluare	Limba de predare
			curs	seminarii	laborator	studiu individual		
S.06.A. 145	4	60	30	30	-	30	examen	romana

Anul de studii și semestrul în care se studiază: Anul III, semestrul VI

Statutul: disciplină de specialitate, la alegere

2. Integrarea cursului în programul de studii

Curriculum-ul disciplinei *Asistența psihologică a victimilor traficului de ființe umane* este predestinat studenților de la specialitatea Psihologie. Disciplina universitară *Asistența psihologică a victimilor traficului de ființe umane* contribuie la pregătirea profesională a viitorilor psihologi prin antrenarea lor studiul mai aprofundat al conceptului și fenomenului de trafic de ființe umane, a opticii diverselor abordări privind victima și victimologia, a proiectării modalităților de cercetare a personalității victimilor traficului de ființe umane și de intervenție a psihologului.

3. Competențe prealabile: de proiectare și aplicare a instrumentelor psihologice, a modalităților de cercetare a fenomenelor psihice; de proiectare a programelor de intervenție a psihologului în vederea dezvoltării fenomenelor psihice; de abordarea a clientului prin prisma particularităților de vîrsta și particularităților individual tipologice .

4. Competențe dezvoltate în cadrul cursului

CP1. Operarea cu concepte fundamentale în domeniul psihologiei și utilizarea acestora în comunicarea profesională.

CP3. Evaluarea critică a situațiilor problematice și a soluțiilor posibile în psihologie.

CP5. Proiectarea și realizarea intervențiilor psihologice.

CP6. Relaționarea și comunicarea interpersonală specifică domeniului psihologiei prin valorificarea informațiilor, vizînd varii contexte socio-umane și de identitate națională.

CT1. Aplicarea principiilor, normelor și valorilor eticii și deontologiei profesionale în cadrul propriei strategii de muncă.

CT2. Identificarea rolurilor și responsabilităților într-o echipă plurispecializată și aplicarea de tehnici de relaționare și muncă eficientă în cadrul echipei.

5. Finalitățile cursului

După definitivarea cu succes a cursului *Asistența psihologică a victimilor traficului de ființe umane* studentul va fi capabil:

1. Să înțeleagă caracteristicile esențiale ale noțiunii trafic de ființe umane, victimă, victimologie;
2. Să evalueze personalitate victimei, precum și a recrutorilor implicați în traficul de ființe umane;
3. Să proiecteze modalități de intervenție a victimilor traficului de ființe umane ;
4. Să dezvolte atitudini responsabile față de domeniul științific;
5. Să respecte diferențele de vîrstă, gen, religie, cultură, orientare sexuală în activitatea profesională;
6. Să respecte strict normele etice în activitatea profesională și se angajează continuu în dezvoltarea personală și profesională
7. Să colaboreze cu asistentul social, cadrele didactice, în lucrul cu victima traficului de ființe umane;

6. Conținutul cursului:

Dimensiuni psihosociale ale traficului de ființe umane. Victima și victimologia – dimensiuni psihologice. Cunoașterea psihologiei victimei- sursă importantă în oferirea asistenței psihologice. Consilierea psihologică a victimilor traficului de ființe umane. Intervenția/corijarea psihologică în cazul victimilor traficului de ființe umane. Modelul cognitiv-comportamental de intervenție în lucrul cu victimele traficului de ființe umane. Intervenția psihologică privind restabilirea relației mamă-victimă a traficului de ființe umane și copilul ei. Psihoprofilaxia traficului de ființe umane.

Distribuirea modulară a cursului

N/o	Unitățile tematice ale cursului	Nr. de ore 30/30	
		Frecvență la zi	
		prelegeri	Seminare

	Tema conform planului (puncte e reper, aplicații practice p/u seminare).	Aud.	Lucr. Indiv	Aud.	Lucr. Indiv
		30	30	30	30
1.	Dimensiuni psihosociale ale traficului de ființe umane	4	4	4	4
	<p>1. Traficul de ființe umane –definiții. Criterii de definire a fenomenului</p> <p>2. Traficul de ființe umane si conceptele apropiate: migrare, trafic, contrabandă.</p> <p>3. Cauzele traficului de ființe umane</p> <p>4. Etapele traficului de ființe umane</p> <p>5. Tipurile traficului de ființe umane</p> <p>6. Mituri și realități vizînd traficul de ființe umane</p> <p>Aplicații practice:</p> <p>1. <i>Elaborarea referatului pe tema: Evoluția fenomenului traficului de ființe umane juvenile în RM</i></p> <p><i>Migrația vesus traficul de ființe umane</i></p> <p>2. <i>Vizionarea spectacolului „Oamenii ai nimănui” și analiza consecințelor TFU în baza materialului dat.</i></p>				
2.	Victima și victimologia – dimensiuni psihologice	4	4	4	4
	<p>1. Victima – noțiuni. Criterii de definire a fenomenului.</p> <p>2. Aspecte privind tipologia în victimologie</p> <p>3. Particularități specifice a diferitor categorii de victime:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Victimizarea femeii; - Victimizarea copilului; - Victimizarea bărbaților; - Victimizarea persoanelor în vîrsta. <p>Aplicații practice:</p> <p>1. <i>Realizarea sintezei subiectului prin tehnica 3-6-3 (3 idei de baza, 6 – argumente, 3 – aplicații practice)</i></p>				

3.	Cunoașterea psihologiei victimei-sursă importantă în oferirea asistenței psihologice	4	4	4	4
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vulnerabilitate și risc la trafic de ființe umane; 2. Profilul psihosocial al victimilor traficului de ființe umane; 3. Profilul psihosocial al recutorilor implicați în traficului de ființe umane. <p>Aplicații practice:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Analiza mărturiilor victimilor traficului de ființe umane în baza vizionării filmului documentar, 2. Discutați noile tendințe în recrutarea victimilor traficului de ființe umane: utilizarea internetului. 				
4.	Asistența psihologică a victimilor traficului de ființe umane	4	4	4	4
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Probleme psihosociale ale victimilor traficului de ființe umane; 2. Tulburările stresului post-traumatic la victimile traficului de ființe umane. 3. Tulburările funcționale la victimile traficului de ființe umane. <p>Aplicații practice:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Identificarea în baza studiilor de caz a problemelor psihologice a clientului (victimile traficului de ființe umane) . 2. Analiza și prezentarea articolului: Robu, Viorel; Brînză, Lucia. Factorii de risc și consecințe pentru sănătatea victimelor traficului de ființe umane. Disponibil pe internet http://www.psihologiaonline.ro/download/art/A003_Factoriderisc.pdf 				
5.	Consilierea psihologică a victimilor traficului de ființe umane	4	4	4	4
	<p>Componentele emoționale ale contactului consultativ</p> <p>- Comunicarea în consiliere (aspecte</p>				

	<p>verbale și non-verbale ale comunicării.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Situații dificile în consilierea victimilor traficului de ființe umane. <p>4. Proceduri și tehnici de consilierea victimilor traficului de ființe umane</p> <p>5. Greșelile posibile în consilierea victimilor traficului de ființe umane</p> <p>Aplicații practice:</p> <p><i>Aplicații practice:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Promovarea tehnicilor învățate în auditoriu cu colegii. Analiză. Reflecții 2. Relatarea argumentelor cu referire la efectele tehnicilor învățate în lucrul cu victimilor traficului de ființe umane. 				
5.	Intervenția/corijarea psihologică în cazul victimilor traficului de ființe umane	4	4	4	4
	<p>1. Obiectivele și desfășurarea procesului de psihocorijare victimilor traficului de ființe umane;</p> <p>2. Fazele procesului de psihocorijare. Intervenția de criză: esență, etape.</p> <p>3. Aplicarea metodelor și tehnicilor de intervenție psihologică. Elaborarea programelor psihocorecționale</p> <p>Aplicații practice:</p> <p><i>1. Elucidați specificul intervenției psihologice în cazul copiilor victime de vîrstă preșcolară</i></p>				
6.	Modelul cognitiv-comportamental de intervenție în lucrul cu victimele traficului de ființe umane	4	4	4	4
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bazele teoretice ale abordării cognitiv-comportamentale; 2. Învățare cognitivă și control: Metode de învățare cognitivă și control, Trainingul 				

	<p>autocontrolului.</p> <p>Aplicații practice:</p> <p>1. <i>Elaborarea programelor de intervenție orientate spre autoreglare emoțională și comportamentală: Gestionarea furiei; Dezvoltarea comportamentelor prosoziale; Dezvoltarea abilităților socio-emoționale; Dezvoltarea abilităților cognitive.</i></p>				
7.	Intervenția psihologică privind restabilirea relației mamă-victimă a traficului de ființe umane și copilul ei	2	2	2	2
	<p>1. Problemele psihologice ale mamei-victimă a traficului de ființe umane.</p> <p>2. Specificul intervenției psihologice: obiective, etape, tehnici, ședințe.</p> <p>3. Programe de intervenției destinate mamei-victimă a traficului de ființe umane.</p> <p>Aplicații practice:</p> <p>1. <i>Elaborarea unui program de lucru cu copii rămași singuri acasă.</i></p>				
8.	Psihoprofilaxia traficului de ființe umane	4	4	4	4
	<p>1. Aspecte psihologice și psihosociale ale psihoprofilaxiei traficului de ființe umane</p> <p>2. Metode și tehnici utilizate privind organizarea programelor de psihoprofilaxie a traficului de ființe umane</p> <p>Aplicații practice:</p> <p>1. <i>Elaborarea unor recomandări practice privind psihoprofilaxia traficului de ființe umane</i></p> <p>2. <i>Elaborarea programelor privind psihoprofilaxia traficului de ființe umane</i></p> <p>3. Analiza sursei PREVENIREA TRAFICULUI CU FIINȚE UMANE. Ghid de educație pentru diminuarea riscului de vulnerabilitate la traficul de ființe umane . Disponibil pe internet http://www.cpe.ro/wp-content/uploads/2016/03/Ghid-de-</p>				

7. Strategii didactice

Curs: expunerea, exemplul demonstrativ, dezbatere, sinteza cunoștințelor, descoperire dirijată

Seminar: dezbatere, clarificare conceptuală, activități de grup, descoperire dirijată, sinteza cunoștințelor.

7. Activități de studiu individual

Timpul total (ore pe semestru) al activităților de studiu individual dirijat pretinse studentului			
1. Descifrarea și studiul notițelor de curs	4 ore	8. Pregătire prezentări orale	6 ore
2. Studiu după manual, suport de curs	4 ore	9. Pregătire examinare finală	4 ore
3. Studiul bibliografiei minimale indicate	6 ore	10. Consultații	6 ore
4. Documentare suplimentară în bibliotecă	6 ore	11. Documentare pe teren	0 ore
5. Activitate specifică de pregătire seminar și/sau laborator	6 ore	12. Documentare pe INTERNET	ore
6. Realizare teme, referate, eseuri, traduceri etc.	6 ore	13. Alte activități Elaborarea programelor corectiona- dezvoltative	8 ore
7. Pregătire lucrări de control	4 ore		
TOTAL ore studiu individual (pe semestru)	60 ore		

9. Evaluare

Evaluare : (forma, formula, exigente regulament, chestionar pentru proba evaluare finală, tematica tezelor de an)

Evaluarea curentă – lucrări de control, răspunsuri orale la seminarii, prezentarea produselor activităților individuale și de grup.

Evaluare finală -examen în formă scrisă. În procesul de evaluare curentă și finală se va ține cont de exigențele stipulate în Regulamentul de evaluare, aflat în vigoare la USARB.

8. Bibliografie selectivă:

1. Asistența socială victimelor traficului de persoane, în special femei :
Îndrumar practic pentru asistenți sociali și psihologi = Social assistance to trafficked persons, especially to women : Handbook for social workers and psychologists / V. Rusu, D. Misail-Nichitin, A. Budeci.- Ch.: Centrul Int. "La strada", 2005.- 144 p. : il., diagr..- 31.00 lei
2. Barreto Krum, Fernanda Menna. Îndrumar pentru asistență psihosocială a victimelor traficului de ființe umane / Fernanda Menna Barreto Krum ; trad. din limba engleză: Ioana Cîmpean-Kebir, Ivan Vasilachi.- Ch.: Primex-Com, 2012.- 49 p. : tab. ISBN 978-9975-4376-1-5
3. Butoi, T.(coord).(2009). Victimologie și psihologie victimală. Compendiu universitar. București. Ed. Pinguin Book
4. Butoi, Tudorel. Psihologie judiciară :Tratat universitar (teorie și practică) /Tudorel Butoi. - București : Solaris Print , 2009.- 535 p. : fi..- ISBN 978-606-92201-1-5
5. Copilul maltratată: intervenții multidisciplinare : St. de caz din experiența Centrului de asistență psihosocială a copilului și familiei AMICUL / CNPAC ; coord. ed.: Daniela Sîmboteanu-Popescu.- Ch.: Casa Imago, 2007.- 28 p. : fot. ISBN 978-9975-9847-0-6
6. Ghimpu, Viorica. Acțiuni împotriva traficului de ființe umane și a violenței în familie în Moldova :Bune practice și istorii umane în cadrul Proiectului ``Protecția și abilitarea victimelor traficului de ființe umane și ale violenței în familie în Moldova`` / Viorica Ghimpu, Viorica Zaharia, Natalia Porubin ; coord.: Oxana Lipcanu, Angela Dumitrașco ; trad. și red.: Tatiana Tibuleac, Sandina Dicianu.- Ch.: UNFPA, 2011.- 40 p. : fot., h
7. Lopez, Emilio Mira Y . Manual de psihologie juridică / Emilio Mira Y Lopez ;trad. Ileana Trandafir. -București : Oscar Print , 2007.- 314 p. : il., tab..- ISBN 973-668-072-x:
8. Mitrofan, N., Zdrengea, V., și Butoi, T. (1992 / 1997). Psihologie judiciară. București. Ed. Șansa. Preda, Vasile. **Profilaxia delincvenței și reintegrarea socială.** - București : Ed. Șt. și encicl., 1981. – 12
9. PREVENIREA TRAFICULUI CU FIINȚE UMANE. Ghid de educație pentru diminuarea riscului de vulnerabilitate la traficul de ființe umane . Disponibil pe internet <http://www.cpe.ro/wp-content/uploads/2016/03/Ghid-de-educatie-pentru-prevenirea-traficului-cu-fiinte-umane.pdf>
10. Voicu, Adela. Psihologie juridică / Adela Voicu ; red.: Olga Duțu. -Constanța : Europolis , 2002.- 280 p.- ISBN 973-8283-24-8
11. Watts, Ch., Adams, B., & Nelson, E. The Health Risks and Consequences of Trafficking in Women and Adolescents. Findings from a European Study, London School of Hygiene & Tropical Medicine, 2003

Chestionar de evaluare finală:

1. Prezentăți criteriile de definire a fenomenului traficului de ființe umane.

2. Analizați conceptele apropiate traficului de ființe umane.
3. Elucidați cauzele traficului de ființe umane.
4. Specificați etapele traficului de ființe umane
5. Prezentați tipurile traficului de ființe umane
6. Analizați miturile și realitățile vizînd traficul de ființe umane
7. Elucidați noțiunea de victimă, criterii de definire a fenomenului.
8. Prezentați tipologia în victimologie
9. Explicați particularitățile specifice a victimizarea femeii
10. Explicați particularitățile specifice a victimizarea copilului
11. Explicați particularitățile specifice a victimizarea bărbaților
12. Explicați particularitățile specifice a victimizarea persoanelor în vîrsta.
13. Stipulați vulnerabilitate și risc la trafic de ființe umane
14. Analizați profilul psihosocial al victimilor traficului de ființe umane
15. Elucidați profilul psihosocial al recursorilor implicați în traficului de ființe umane
16. Prezentați teoriile noncauzale ale delincvenței: teoria moralității și teoria strategică
17. Specificați probleme psihosociale ale victimilor traficului de ființe umane.
18. Explicați tulburările stresului post-traumatic la victimele traficului de ființe umane
19. Explicați tulburările funcționale la victimele traficului de ființe umane
20. Argumentați rolul aspectelor verbale și nonverbale în consilierea victimilor traficului de ființe umane
21. Elucidați situații dificile în consiliere în consilierea victimilor traficului de ființe umane
22. Prezentați proceduri și tehnici de consilierea victimilor traficului de ființe umane
23. Elucidați greșelile posibile în consilierea victimilor traficului de ființe umane
24. Prezentați obiectivele și desfășurarea procesului de psihocorijare victimilor traficului de ființe umane
25. Explicați fazele procesului de psihocorijare. Intervenția de criză: esență, etape.
26. Specificați aplicarea metodelor și tehnicilor de intervenție psihologică în cazul victimilor traficului de ființe umane
27. Explicați bazele teoretice ale abordării cognitiv-comportamentale
28. Elucidați problemele psihologice ale mamei-victimă a traficului de ființe umane
29. Descrieți programele de intervenției destinate mamei-victimă a traficului de ființe umane
30. Prezentați metode și tehnici de psihoprofilaxie a traficului de ființe umane